

že pozbyl svého služebního postavení. O b a n i ž š í s o u d y uznaly částečně podle žaloby a exekuci ohledně části vymáhaného nároku prohlásily za bezúčinnou. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované manželky.

D ů v o d y:

Dovolatelka, která uplatňuje jenom dovolací důvod podle čís. 4 Šu 503 c. ř. s., spatřuje nesprávné právní posouzení v tom, že odvolací soud uznal, že tu jsou předpoklady žaloby podle Šu 35 ex. ř., a míní, že, když se změnila majetkové poměry žalující strany, byla tato povinna žalovati o snížení výživného. Dále uvádí, že, když odvolací soud odůvodňuje změnu rozsudku první stolice tím, že jí byla povolena exekuce pro 3.450 Kč, žalobce však byl povinen platiti pouze 2070 Kč, je tento právní závěr pochybený, poněvadž žalobce byl podle rozsudku povinen jí platiti 3.450 Kč a teprve rozsudkem první stolice byl tento peníz snížen. Uplatněný dovolací důvod není opodstatněn. Podle Šu 35 první odstavec ex. ř. mohou za exekučního řízení toliko potud podány býti námitky proti nároku, pro který byla povolena exekuce, pokud spočívají na skutečnostech nárok ten zrušujících, nebo zastavujících, které nastaly teprve po vzniku exekučního titulu, jenž tomuto řízení je základem. Žalobce opíral svou žalobu podle Šu 35 ex. ř. o tvrzení, že ztratil své postavení dne 30. června 1924. Poněvadž vymáhaný nárok dovolatelčin jest nárokem podle Šu 91 obč. zák., že totiž manžel je povinen poskytovat manželce podle svého majetku slušnou výživu, je zřejmo, že skutečnost, že manžel ztratil své postavení, tedy zdroj svého majetku, jehož stavem určuje se rozsah vyživovací povinnosti, je skutečností nárok zrušující, a taková může v exekučním řízení proti vymáhanému nároku uplatněna býti jenom žalobou podle Šu 35 ex. ř. Nemá tedy dovolatelčino tvrzení, že žalobce byl vůči jejímu nároku už exekucí v plném původním rozsahu vymáhanému, povinen nejprve žalovati o snížení výživného, opory v zákoně.

Čís. 6501.

Přenesl-li indosant na indosatáře práva ze směnky s poukazem, by indosatář zbytek směnečné částky, pokud převyšuje jeho pohledávku proti indosantovi, vydal jinému jeho věřiteli, stal se indosatář co do tohoto zbytku zmocněncem indosantovým a musí si dáti libiti námitky, příslušející dlužníku proti indosantovi, aniž by záleželo na tom, zda byl indosatář bezelstným.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1926, R II 353/26.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu na 10.000 Kč, vydanému k návrhu firmy M., namítl žalovaný, že směnka byla odevzdána inženýrem S-em žalobkyni toliko k inkasu a že žalobkyně inž. S-ovi nedala valuty.

Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. Důvody: Odvolací soud uznává oprávněnost odvolacího důvodu, pokud jde o právní posouzení otázky, jaký význam má námitka žalované strany, že směnka byla odevzdána žalobkyni toliko k inkasu a že žalobkyně ing. S-ovi nedala valuty, takže jako mandatářka musí bráti zřetel ke všem věcným námitkám žalované strany proti směnečné pohledávce. První soud správně zjišťuje, že žalobkyně měla pohledávku za ing. S-em, že tato pohledávka byla nižší než suma směnečná a že tedy co do tohoto rozdílu běží o fiduciární indosaci, na které zájem měl ing. S. Soud první stolice má však za to, že taková částečná indosace per procuram není možná, protože prý žalobkyně směnky nabyla jednotným aktem směnečným i mimosměnečným a že proto nastal zde převod vlastnictví k celé směnce i k celé směnečné pohledávce; žalovaná že nemůže odvozovati práv z vnitřního poměru, který je mezi žalobkyní a vydatelem směnky a indosantem, ing. S-em. Pravda je sice, že indosací a odevzdáním směnky převedeno bylo na žalobkyni jako indosatářku nedílné vlastnictví k celé směnce i s tím důsledkem, že jenom ona může nyní vůči žalované jako akceptantce tuto směnečnou pohledávku uplatňovati. To však nikterak neznamena, že by ji taková indosatářka za všech okolností a bezvýhradně celou uplatňovati také měla, i kdyby to bylo snad na úkor směnečného dlužníka a k bezdůvodnému obohacení indosanta, a i kdyby byl poměr její vlastní pohledávky vůči rozdílu, který uplatňuje pouze jménem indosantovým jako mandatářka sebe nápadnějším a její vlastní pohledávka třeba zcela mizivou. Je na bledni, že důsledné provádění právního názoru první stolice mohlo by vésti k nesrovnalostem a tvrdostem, které by byly zcela v rozporu s potřebami řádného a poctivého obchodu. Nebylo by v souhlase se žádným předpisem zákona a odporovalo by to zásadě poctivosti, kdyby žalobkyně, vystupujíc vědomě a doznane pouze mandatario nomine, co do onoho zbytku, který její vlastní pohledávku převyšuje, směla vůči žalované uplatňovati pohledávku, o které — třebaže teprve dodatečně — zvěděla, že jejímu mandantu nepřísluší. (Viz Grünhut, Lehrb. str. 203, souhlasně také v jeho směn. právu II. díl str. 147.) Na tom nic nemění, jde-li o zjevný indosament k prokuře neb o indosament, který ne sice zjevně, ale přece podle vůle zúčastněných hospodářsky má sloužiti k tomu účelu, jde-li tu o celou sumu směnečnou anebo — jak tomu je v souzeném případě — pouze o její část. Žalovaná uvedla v námitkách, že žalobkyně vůbec žádné pohledávky vůči indosantu neměla, v čemž jest obsažena táž námitka i co do části. Tato námitka ukázala se i podle vlastního přednesu žalobkyně co do části správnou, takže žalobkyně sama připouští, že co do této částky vystupuje pouze jako mandatářka indosantova. Než soud první stolice v důsledku svého právního stanoviska neučinil předmětem jednání a průvodního řízení ani skutečnou výši pohledávky žalobkyně, ani další otázku, přísluší-li ing. S-ovi, jehož inkaso — mandatářkou tu žalobkyně co do částky její vlastní pohledávku převyšující jest, vůbec nějaká po-

hledávka vůči žalované, či pokud jsou i v tomto směru opodstatněny meritální námitky žalované strany, že dala ing. S-ovi směnku pouze z ochoty a že mu vůči ní žádná pohledávka nepřísluší.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekursu nelze přiznati oprávněnost. Stěžovatelka sama připustila, že jí přísluší vůči ing. S-ovi za dodání cihel pouze pohledávka 4.482 Kč 50 h. Přenesl-li tento práva ze sporné směnky indosamentem na žalobkyni s poukazem, by tato zbytek směnečné částky vydala jinému jeho věřiteli, byla tím žalobkyně ovšem formálně legitimována k uplatnění směnečných práv, avšak po stránce věcné dlužno ji ohledně zbytku směnečné částky přece jen považovati za mandátářku indosanta ing. S-a. Jako taková musí si žalobkyně nechat i libiti námitky příslušející žalované vůči zmíněnému indosantovi, jak již soud odvolací správně vystihl. Na tom nemůže ničeho změnit ani okolnost, že se žalobkyně zavázala vůči ing. S-ovi, že zbytek směnečné částky zaplatí jinému jeho věřiteli, neboť i v tomto případě měla zbytek tento vybrati na řad ing. S-a jako jeho mandátářka. Zda žalobkyně jako mandátářka byla bezelstnou, jest úplně nerozhodné. Převzala-li žalobkyně takový mandát, musí ovšem také nésti jeho důsledky a provést spor se žalovanou o oprávněnosti námitek jí vznesených.

Čís. 6502.

Není závady, by odvolací soud neposuzoval věc s jiného právního hlediska, než první soud.

Třetí osoba ve smyslu §u 881 obč. zák. nemusí býti určena individuálně, aniž se vyhledává, že by tu již byla v době uzavření smlouvy, jen když jest určitelna objektivními známkami, na př. vlastnictvím k nemovitosti, jež má býti odbřemeněna.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1926, Rv II 154/26.)

Žalovaný koupil od firmy M. a Sch. továrnu a zavázal se veřejnému společníku této firmy Mořici Sch-ovi, že dá vymazati pohledávku občanské záložny v H., váznoucí na koupené továrně jako vkladbě hlavní a na domě čp. 2107 jako vkladbě vedlejší. Dům čp. 2107 náležel tehdy spoluvlastnický polovicí Mořici Sch-ovi a polovicí jeho manželce Josefíně Sch-ové. Josefína Sch-ová nabyla poté i polovice Mořice Sch-a a domáhala se na žalovaném, by provedl výmaz pohledávky občanské záložny na celém domě čp. 2107. **P r o c e s n í s o u d** první stolice žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d** uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.